

УДК 811.111'276.6

УСНИЙ АНГЛОМОВНИЙ ДИСКУРС ІТ-ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Анна Хомик

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000
anna.khomyk@lnu.edu.ua*

У статті розкрито особливості усного англомовного професійного дискурсу ІТ-фахівців. Стратегічну компетентність майбутніх ІТ-фахівців розглянуто як здатність цих фахівців ефективно застосовувати сформовані мовні знання, мовленнєві навички та уміння, оскільки ефективна комунікація та гнучка інтеракція потребують застосування всього лінгвістичного потенціалу індивіда. З'ясовано, що у сукупності з прагматичними, соціокультурними та психологічними чинниками дискурс можна вважати зв'язним мовленням, котре спрямоване на соціальну дію і взаємодію людей. Було встановлено, що кожен мовленнєвий випадок в межах ситуацій усного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців охоплює три виміри: текст (усне, письмове мовлення, візуальний образ чи їх поєднання), дискурсивну та соціальну практики. Для усного англомовного дискурсу ІТ-фахівців характерні присутність жаргону, широке вживання скорочених форм лексичних одиниць й граматичних конструкцій, наявність вербальних заповнювачів, що використовуються для підтримання розмови чи заповнення паузи.

Ключові слова: усний англомовний професійний дискурс, стратегічна компетентність, комунікативна компетентність, професійно орієнтоване усне англомовне спілкування, майбутні фахівці з інформаційних технологій.

Вступ. Стрімкий розвиток комп'ютерних та інформаційно-комунікаційних технологій зумовлює необхідність якісної англомовної підготовки майбутніх ІТ-фахівців. Ефективність англомовного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців забезпечується високим рівнем сформованості стратегічної компетентності [1; 17]. Конструювання змісту формування англомовної професійно-комунікативної компетентності та її складової – стратегічної компетентності – передбачає вивчення й урахування особливостей усного англомовного професійного дискурсу ІТ-фахівців.

Попри значну кількість наукових розвідок (див. огляд нижче), присвячених вивченню сутності і структури стратегічної компетентності, сутності поняття “дискурс” та характеристик інтернет-дискурсу й письмового професійного дискурсу ІТ-фахівців, недослідженими залишаються особливості їхнього усного англомовного дискурсу. Отже, мета статті – виявити провідні особливості такого дискурсу на основі

аналізу досліджень, виконаних у руслі дискурсознавчої методологічної парадигми, та власних спостережень.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми формування стратегічної компетентності висвітлювали такі науковці, як Л. Бахман (L. Bachman) [10], Г. Каспер (G. Kasper) [13], М. Кенейл (M. Canale) [11], Л. Маріані (L. Mariani), А. Палмер (A. Palmer) [10], Г. Рабаба (G. Rababah), М. Свейн (M. Swain) [11] та ін. Поняття дискурсу досліджували Л. Філліпс (L. Phillips) [8], М. Йоргенсен (M. Jørgensen) [8], Е. Лакло (E. Laclau) [16], Ш. Муфф (C. Mouffe) [16], Н. Феркло (N. Fairclough) [14] та ін. Особливості інтернет-дискурсу вивчала І. Семеряк [4], а ключові характеристики письмового професійного дискурсу ІТ-фахівців аналізували О. Синекоп [6] та Н. Шандра [9].

Як іншомовна комунікативна, так і її складова – стратегічна – належать до ключових компетентностей майбутніх ІТ-фахівців. Стратегічну компетентність майбутніх ІТ-фахівців розглядаємо як здатність цих фахівців ефективно застосовувати сформовані мовні знання, мовленнєві навички й уміння, а також компенсувати прогалини у володінні мовою у процесі англomовного професійно-орієнтованого спілкування засобами сформованих лінгвістичних ресурсів, невербальної комунікації й мовленнєвого та соціального досвіду спілкування англійською мовою. Як відомо, ефективність комунікації та гнучка взаємодія потребують застосування всього лінгвістичного потенціалу індивіда.

Методологія дослідження. Аналіз усного професійного дискурсу ІТ-фахівців передбачає дослідження сутності поняття “дискурс” та застосування методу дискурс-аналізу.

Філліпс Л. та Йоргенсен М. визначають “дискурс” як особливий спосіб спілкування і сприйняття і розуміння оточуючого світу чи якогось його аспекту [8, с. 18]. У сукупності з екстралінгвістичними чинниками (прагматичними, соціокультурними, психологічними та ін.), дискурс можна вважати зв’язним мовленням, спрямованим на соціальну дію і взаємодію.

У широкий науковий обіг поняття “дискурс” увійшло на початку 1970-х рр. Науковці аналізують дискурс у контексті трьох підходів:

- з позиції формальної чи структурно орієнтованої лінгвістики дискурс розглядається як два чи більше речення, об’єднані смисловим зв’язком, при цьому зв’язність є однією з ключових характеристик дискурсу;
- з позиції функціонального підходу розглядається взаємозв’язок функцій дискурсу та функцій мови у широкому соціокультурному аспекті;
- з позиції прагмалінгвістики у контексті комунікативної події розглядається взаємодія форми, значення, дії і функції.

Отже, будучи прихильниками першого підходу, Е. Лакло (E. Laclau) і Ш. Муфф (C. Mouffe) трактують “дискурс” як сукупність фіксованих значень в межах певної галузі [16, с. 105–112]. Теорія дискурсу Е. Лакло і Ш. Муфф ґрунтується на постструктуралістській ідеї про те, що дискурс формує соціальний світ за допомогою значень, котрі з урахуванням постійних змін мови не є постійними. Відповідно, жоден дискурс не є замкненим і довершеним, оскільки він постійно змінюється в результаті

контакту з іншими дискурсами й так званій “боротьби дискурсів” [16, с. 105–112].

Прихильник другого підходу Н. Феркло (N. Fairclough) наполягає, що дискурс є суспільною практикою, яка формує соціальний світ, й акцентує на змінах дискурсу і понятті інтертекстуальності. При цьому інтертекстуальність науковець трактує як механізм, за допомогою якого окремих текст залучає елементи і дискурси інших текстів шляхом комбінування [14, с. 64–72].

У контексті теорії Н. Феркло кожен мовленнєвий випадок у межах ситуацій усного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців охоплює три виміри: текст (усне, письмове мовлення, візуальний образ чи їх поєднання), дискурсивну та соціальну практики [14, с. 145].

Метод дискурс-аналізу з урахуванням результатів досліджень науковців розглядаємо як: соціолінгвістичний метод структурно-семіотичного дослідження текстів, спрямований на визначення прихованих значень тексту, контексту його створення, вірогідних інтерпретацій [5, с. 322–325]; якісний метод дослідження усного чи письмового розмовного, професійно орієнтованого чи іншого спілкування з огляду на його соціальний контекст.

Дискурс-аналіз оперує трьома типами категорій: тип дискурсу, формат тексту, жанр мовлення. За критерієм сфери спілкування учасників дискурсу науковці визначають наступні типи дискурсу: побутовий, науковий, політичний, релігійний, діловий, професійний та ін. [13]. Отже, можемо стверджувати, що професійний дискурс – це текст, занурений у ситуацію реального професійного спілкування.

За критерієм інтенції, вираженої у дискурсі, учені вирізняють інформаційний, інтерпретаційний, інструментальний та афіліативний дискурси [15, с. 128]. Важливим поняттям дискурс-аналізу є порядок дискурсу, який науковці розглядають як сукупність усіх жанрів і дискурсів, які використовуються у певній соціальній сфері [14, с. 68].

Виходячи з згаданих вище положень, узагальнимо особливості усного англійського дискурсу ІТ-фахівців.

Результати дослідження та їхнє обґрунтування. Передусім звернемось до особливостей дискурсивної та соціальної практики ІТ-фахівців. Соціальні ролі майбутніх ІТ-фахівців диференціюються за напрямками ІТ-діяльності, вони орієнтовані на виконання професійних функцій суб’єктом у процесі професійної діяльності, передбачають певну комунікативну поведінку, відображають володіння знаннями, навичками й уміннями – компонентами професійної компетентності, досвід професійної діяльності, лексико-граматичний і стилістичний потенціал в іншомовному професійно орієнтованому спілкуванні й досвід комунікативної діяльності [2; 14]. Фахівці з інформаційних технологій традиційно виконують такі професійні функції: розроблення і тестування програмного забезпечення, технічна експертиза, розроблення документації з технічної експлуатації програмних продуктів, у тому числі комп’ютерних програм, обчислювальних систем (програміст, фронт-енд розробник, системний архітектор, веб-дизайнер, інженер з якості, тестовий аналітик, тестовий конструктор, тестовий виконавець), керівництво проектами і програмами (ІТ-директор, менеджер проекту), адміністрування систем й баз даних (системний

адміністратор, веб-адміністратор, адміністратор бази даних), експлуатування й обслуговування електронного устаткування (оператор, фахівець із кібербезпеки), аналітична діяльність (аналітик баз даних, веб-аналітик, аналітик інформаційної безпеки, бізнес-аналітик), підтримка й продаж програмного забезпечення (менеджер із продажу), підтримка клієнтів, робота з персоналом (менеджер з людських ресурсів) [12; 15; 19]. Відтак, з урахуванням результатів власного аналізу, а також наукового доробку О. Синєкоп та Н. Шандри, визначаємо такі і соціальні ролі майбутніх ІТ-фахівців: розроблення програмних продуктів, тестування програмних продуктів, менеджмент діяльності, підтримка та аналітика [6, с. 146–152; 9, с. 22, 39].

Визначені соціальні ролі ІТ-фахівців передбачають різні форми усного англomовного професійно орієнтованого спілкування, серед яких наявні усне офіційне, напівофіційне та неофіційне спілкування, зокрема усний обмін інформацією, перемовини із замовниками, постачальниками, досягнення усних домовленостей, отримання інструкцій, рекомендацій і звітність керівному персоналу, а також дружнє спілкування з колегами.

Жанрове варіювання усного англomовного професійно орієнтованого спілкування фахівців, (у тому числі й ІТ-фахівців) визначається екстралінгвістичними чинниками: функціональними цілями, якими керуються адресант та адресат, будучи залученими до професійно орієнтованого спілкування у сфері професійної діяльності; характером взаємодії; соціальним статусом та статусно-рольовими стосунками між комунікантами; спільним досвідом учасників комунікативного акту; темпоральністю. До основних жанрів усного англomовного офіційного та напівофіційного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців відносимо такі: усне повідомлення, усне інструктування, усну доповідь, усний звіт, усний виступ, усну презентацію, усні перемовини.

Визначені жанри усного англomовного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців вирізняються певною структурно-композиційною організацією, зазвичай, представленою вступом/зачинном, основною частиною й завершенням. Такі жанри належать до інституційного типу дискурсу. Змістова організація перелічених жанрів усного англomовного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців представлена жанрово закріпленим репертуаром типових тем, які обговорюються у контексті професійної діяльності. Вони детерміновані визначеними екстралінгвістичними чинниками (характером професійної діяльності, професійними функціями, соціальними ролями, статусом комунікантів, характером взаємодії та ін.), присутністю жаргону й широким вживанням жаргонізмів, скорочених форм лексичних одиниць й правильних граматичних конструкцій, вербальних заповнювачів, що використовуються для підтримання розмови чи заповнення паузи. О. Селіванова визначає жаргон як сукупність особливостей розмовної мови, що виникає у колі осіб, які перебувають в певних професійних і побутових умовах й об'єднані спільними інтересами [3]. До жаргонізмів належать емоційно забарвлені лексеми, що виражають позитивне чи негативне ставлення до предмета комунікативної діяльності, жартівливі та зневажливі звертання й характеристики, слова-паразити та ін. Жаргонізми вирізняються нестійкістю й швидкою змінністю часто вживаної лексики.

Усному англomовному професійно орієнтованому спілкуванню ІТ-фахівців, яке часто відбувається у форматі Інтернет-спілкування, притаманні певні норми й правила, дотримання яких забезпечує ефективність комунікативного контакту. Завдяки активному Інтернет-спілкуванню у сучасному суспільстві сформувалась нова комунікативна особистість, яка вирізняється трансформацією свідомості та організацією нового мережевого мислення [3, с. 845]. Згадані риси притаманні й комунікативній особистості ІТ-фахівців, оскільки у процесі виконання соціальних ролей велику кількість часу вони відводять роботі в новому інформаційному просторі й мережевому спілкуванню.

Дотримання комунікантами норм мовленнєвого етикету сприяє успішності комунікативного акту й досягненню комунікантами визначеної комунікативної мети [7]. За дотримання комунікантами норм мережевої етики у сучасному віртуальному просторі, корпоративних мережах, чат-групах і на форумах відповідає нетикет, що є сукупністю правил, покликаних регулювати комунікативну взаємодію у віртуальному просторі, демонструвати ділову ввічливість, створювати позитивний образ мовця й, в такий спосіб, сприяти ефективності спілкування [18, с. 32–45; 7].

Лінгвістичні особливості усного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців передбачають аналіз лексики, граматичних структур, синтаксису і зв'язності речень, за допомогою яких дискурси і жанри реалізуються мовно [8, с. 352].

Отже, опісля проведеного аналізу попередніх досліджень науковців, що представлені у роботі, ми маємо підстави для виокремлення низки лінгвістичних особливостей усного професійного дискурсу ІТ-фахівців, а саме:

- вживання особливої лексики, яку складають здебільшого англоамериканські слова та вирази з певних лексичних пластів: розмовно-побутові слова, розмовні вирази, літературні слова, терміни, жаргонізми, комп'ютерний сленг, мовленнєві кліше;

- домінування певних граматичних структур (наприклад, активного стану дієслова, теперішніх та минулих часових форм (Present Simple, Past Simple, Present Continuous, Present Perfect), вживання модальних дієслів, неозначених форм дієслова, часті пропуски дієслів-зв'язок;

- вживання еліптичних речень (зазвичай з еліпсисом присудка);

- використання ніків та прізвиськ, часто пов'язаних з комп'ютерною термінологією при звертанні до колег;

- емоційна забарвленість;

- діалогічність;

- неоднорідність типів дискурсів, які використовуються комунікантами у процесі усного професійно орієнтованого спілкування (наприклад, поєднання персонального та інституційного типів дискурсу); домінування інструментального типу дискурсу (приміром, обмін думками чи досвідом у ситуаціях спілкування з колегами);

- реалізація комунікативних стратегій і стратегій вживання мови з урахуванням правил етикету та нетикету [18, с. 38].

Усний професійний дискурс ІТ-фахівців характеризується використанням міміки і жестів з метою вираження емоцій, почуттів; можливою наявністю електронного

каналу передачі, за якої усне професійно орієнтоване спілкування між комунікантами (ІТ-фахівцями-колегами, працівником та керівником, ІТ-фахівцем і клієнтом) відбувається засобами сучасних технологій зв'язку.

Перелічені особливості усного професійного дискурсу ІТ-фахівців слід враховувати у процесі відбору навчального матеріалу для формування у цих фахівців стратегічної компетентності в усному англомовному професійно орієнтованому спілкуванні.

Висновки. Дискурсивна та соціальна практики ІТ-фахівців передбачають усне англомовне професійно орієнтоване офіційне, напівофіційне та неофіційне спілкування, яке представлене наступними жанрами, а саме: усним повідомленням, усним інструктуванням, усною доповіддю, усним звітом, усним виступом, усною презентацією, усними перемовинами. Жанри усного англомовного професійно орієнтованого спілкування ІТ-фахівців належать до інституційного та інструментального типів дискурсу. Жанри детерміновані характером професійної діяльності, професійними функціями, соціальними ролями, статусом комунікантів, характером взаємодії. Для усного англомовного дискурсу ІТ-фахівців характерні присутність жаргону, широке вживання скорочених форм лексичних одиниць й граматичних конструкцій, вербальних заповнювачів, що використовуються для підтримання розмови чи заповнення паузи. Дотримання комунікантами норм мовленнєвого етикету забезпечує ефективність комунікативного контакту.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні підсистеми вправ і завдань для формування стратегічної компетентності в усному англомовному професійно орієнтованому спілкуванні майбутніх ІТ-фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Биконя О. П. Теоретико-методичні засади самостійної позааудиторної роботи з англійської мови студентів економічних спеціальностей: дис... д-ра. пед. н.: 13.00.02 / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2017. 531с.
2. Національний класифікатор України ДК 003:2010 “Класифікатор професій” <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n4>
3. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля. К, 2010. 844 с.
4. Семеряк І. З. Формування стратегії самопрезентації майбутніх програмістів засобами дидактичної гри у процесі навчання іноземної мови професійного спілкування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. Ужгород : Видавництво УжНУ “Говерла”, 2014. Вип. 34. С. 174–177.
5. Семигіна Т. В. Використання дискурс-аналізу в дослідженнях із соціальної роботи. *Наукові записки*. 2001. Т. 19. Спецвипуск. С. 322–325.
6. Синєкоп О. С. Ситуаційний підхід до диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англомовного спілкування. *Педагогічні науки*. 2019. Вип. LXXXVII. С. 146–152.
7. Столярова М. О. Етикет у віртуальній англомовній комунікації (на матеріалі чатлайнових сесій) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Київ, 2005. 209 с.

8. Филлипс Л., Йоргенсен М. Дискурс-аналіз. Теорія і метод. Пер. з англ. Харків : Гуманитарний центр. 2004. 352 с.
9. Шандра Н. А. Формування англомовної лексичної компетентності у професійно орієнтованому писемному спілкуванні майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах магістратури: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2019. 274 с.
10. Bachman L. F., Palmer A. S. The construct validation of some components of communicative proficiency. *TESOL Quarterly*. 1982. 10(4): 451.
11. Canale M., Swain M. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*. 1980. 1(1). P.1–47.
12. Engineering the Future. URL: <https://www.epam.com/>
13. Faerch C., Kasper G. Plans and strategies in foreign language communication. *Strategies in Interlanguage Communication*. C. Faerch and G. Kasper (eds.). London : Longman. 1983. P. 22–60.
14. Fairclough N. *Discourse and Social Change*. Cambridge : PolityPress, 1992. 272 p.
15. GlobalLogic. URL: <https://www.globallogic.com/ua/>
16. Laclau E., Mouffe C. *Hegemony and Socialist Strategy. Towards a Radical Democratic Politics*. London : Verso, 1985. P. 105–112.
17. Mariani L. Developing strategic competence: Towards a utonomy in oral interaction *Perspectives, a Journal of TESOL Italy*. June 1994. Vol. XX. № 1. URL: www.learningpaths.org/papers/papercommunication.htm.
18. Shea V. *Core rules of netiquette. Netiquette*. San Francisco : Albion Books, 1994. P. 32–45.
19. SoftServe. URL: <https://www.softserveinc.com/en-us/>

REFERENCES

1. Bykonya O. P. Teoretyko-metodychni zasady samostiynoyi pozaadytornoyi roboty z anhliyskoyi movy studentiv ekonomichnykh spetsialnostey [Theoretical and methodological foundations of independent extracurricular work in English for students of Economics] : dys... d-ra. ped. n.: 13.00.02 / Kyiv. nats. lnhv. un-t. Kyiv, 2017. 531 s.
2. Natsionalnyy klasyfikator Ukrainy DK 003:2010 “Klasyfikator profesiy” <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n4>
3. Selivanova O. O. Lnhvistychna entsyklopediya [Linguistic Encyclopedia]. Poltava : Dovkillya. K., 2010. 844 s.
4. Semeryak I. Z. Formuvannya stratehiyi samoprezentatsiyi maybutnikh prohramistiv zasobamy dydaktychnoyi hry u protsesi navchannya inozemnoyi movy profesiynoho spilkuvannya [Formation of self-presentation strategy for future programmers through didactic games in the process of learning professional communication in a foreign language]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pedahohika. Sotsialna robota*. Uzhhorod : Vydavnytstvo UzhNU “Hoverla”, 2014. Vyp. 34. S. 174–177.
5. Semyhina T. V. Vykorystannya dyskurs-analizu v doslidzhenniakh iz sotsialnoyi roboty [Use of discourse analysis in social work research]. *Naukovi zapysky*. 2001. T. 19. Spetsvypusk. S. 322–325.
6. Synekop O. S. Sytuatsiynny pidkhid do dyferentsiyovanoho navchannya maybutnikh IT-fakhivtsiv profesiyno oriientovanoho anhlomovnoho spilkuvannya [A situational approach to differentiated training of future IT specialists in professionally oriented English communication]. *Pedahohichni nauky*. 2019. Vyp. LXXXVII. S. 146–152.

7. Stolyarova M. O. Etyket u virtualniy anhlomovniy komunikatsiyi (na materialy chatlaynovykh sesiy) [Etiquette in virtual English-language communication (Based on chatline sessions):: dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.04. Kyiv, 2005. 209 s.
8. Fillyps L., Yorgensen M. Dyskurs-analiz. Teoriya i metod [Discourse Analysis. Theory and Method]. Per. z anhl. Kharkiv : Humanitarnyy tsentr. 2004. 352 s.
9. Shandra N. A. Formuvannya anhlomovnoyi leksychnoyi kompetentnosti u profesiyno oriientovanomu pysemnomu spilkuvanni maybutnikh fakhivtsiv z informatsiynykh tekhnolohiy v umovakh mahistratury [Formation of English lexical competence in professionally oriented written communication for future IT specialists in Master's programs]: dys. kand. ped. Nauk: Dissertation for Candidate of Pedagogical Sciences: 13.00.02 / Ternopilskyu natsionalnyy pedahohichnyy universytet imeni Volodymyra Hnatyuka, 2019. 274 s.
10. Bachman L. F., Palmer A. S. The construct validation of some components of communicative proficiency. *TESOL Quarterly*. 1982. 10(4): 451.
11. Canale M., Swain M. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*. 1980. 1(1). P.1–47.
12. Engineering the Future. URL: <https://www.epam.com/>
13. Faerch C., Kasper G. Plans and strategies in foreign language communication. *Strategies in Interlanguage Communication*. C. Faerch and G. Kasper (eds.). London : Longman. 1983. P. 22–60.
14. Fairclough N. Discourse and Social Change. Cambridge : PolityPress, 1992. 272 p.
15. GlobalLogic. URL: <https://www.globallogic.com/ua/>
16. Laclau E., Mouffe C. Hegemony and Socialist Strategy. Towards a Radical Democratic Politics. London : Verso, 1985. P. 105–112.
17. Mariani L. Developing strategic competence: Towards a utonomy in oral interaction *Perspectives, a Journal of TESOL Italy*. June 1994. Vol. XX. № 1. URL: www.learningpaths.org/papers/papercommunication.htm.
18. Shea V. Core rules of netiquette. *Netiquette*. San Francisco : Albion Books, 1994. P. 32–45.
19. SoftServe. URL: <https://www.softserveinc.com/en-us/>

Стаття надійшла до редколегії 29.08.2024
Прийнята до друку 22.09.2024

**ORAL ENGLISH PROFESSIONAL DISCOURSE
OF IT SPECIALISTS
IN THE CONTEXT OF STRATEGIC COMPETENCE
FORMATION**

Anna Khomyk

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000
anna.khomyk@lnu.edu.ua*

The article reveals the features of oral English professional discourse of IT specialists. The strategic competence of future IT specialists is considered as an ability of these specialists to effectively apply the formed language knowledge, speech skills and abilities, since effective communication and flexible interaction require the use of the entire linguistic potential of the individual. It has been found that, together with pragmatic, sociocultural and psychological factors, discourse can be considered as a coherent speech aimed at social action and interaction of people. It was found that each speech case within the situations of oral professionally oriented communication of IT specialists covers three dimensions: text (oral, written speech, visual image, or their combination), discursive practice and social practice. In our research, we view communication strategies as means to develop individuals' speaking skills in English for professional purposes, in the present case – for IT sphere. The analysis of IT specialists' professional discourse has shown that there is the correlation of IT specialists' professional roles with the major communicative functions (cognitive, evaluative, social, psychological) of English. According to the criteria of the sphere of communication among the participants of the discourse, scholars define the following types of discourse: everyday, scientific, political, religious, business and professional. Linguistic features of oral, professionally oriented communication of IT specialists involve the analysis of vocabulary, grammatical structures, syntax, and the coherence of sentences, with the help of which discourses and genres are realized linguistically. The following linguistic features of the oral professional discourse of IT specialists were highlighted during the study: use of special vocabulary, dominance of certain grammatical structures, use of nicknames, often associated with computer terminology, emotional coloring, and the implementation of communicative strategies and strategies for the use of language, taking into account the rules of etiquette and netiquette.

Key words: professional discourse in oral English, strategic competence, communicative competence, professionally oriented oral English-language communication, future IT specialists.